

Jela Krečić

NEMA DRUGE

Prevela sa slovenačkog
Jelena Budimirović

■ Laguna ■

Naslov originala

Jela Krečič
NI DRUGE

Copyright © Beletrina Academic Press, 2015

www.beletrina.com

Translation copyright © 2020 za srpsko izdanje, LAGUNA

Prevod je izšel s podporo Javne agencije za knjigo Republike Slovenije.

Prevod je objavljen uz podršku Javne agencije za knjigo Republike Slovenije.

JAVNA
AGENCIJA ZA
KNJIGO RS

Objavljanje ove knjige pomogla je fondacija Društva slovenačkih pisaca Trubarjev sklad, Ljubljana, Slovenija.

Ta knjiga je bila objavljena s pomočjo Trubarjevega sklada pri Društvu slovenskih pisateljev, Ljubljana, Slovenija.

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Asji, za blistav duh, Dubrovnik i flomastere

Sadržaj

Saša	13
Brigita	25
Poker kraljica za doček Nove godine	48
Katja	48
Saša	56
Marija	62
Suzana	67
Stela	71
Mina	82
Put u Jajce	92
Melita	92
Nada	118
Živa i tri jahača apokalipse	138
Ronja	148
Sara	186
Gabi i sveštenik	207
Svi na gomili	234
Brigita na Hvaru	246
<i>O autorki</i>	331

„Nemaš pojma“, Matjaž je prekorno pogledao Aleksandra.

Ovaj je prijatelju, koji je zapalio već desetu cigaretu zaredom, uzvratio bezizraznim pogledom i potom se zagledao u Petkovšekovo nabrežje*. Bio je kraj avgusta, pa je tu opet sedeo veliki broj ljudi koji su se nakon letovanja ponovo navikavali na prestonicu, na njene male zanosne kutke i njene najprijatnije ritove. To su najlakše postizali tako što su se nalazili s društvom na pivu i jedni drugima prepričavali dogodovštine sa mora ili pak – ako je sećanje na letovanje i beg u lepše krajeve već izbledelo – negodovali zbog vlade, parlamenta, sudstva, predsednika države. A kad bi dovoljno popili, žalili bi se na posao, ženu i decu.

Matjaž i Aleksandar nisu pričali o letovanju, nisu razgovarali o zabrinjavajućoj političkoj situaciji, nisu govorili o krizi niti o tome kako je EU otuđena od svojih državljana. Nisu prepričavali dogodovštine u kojima su se našli tokom poslednja tri dana, otkako su se poslednji put videli baš tu, na istom mestu. Nisu pričali o poslu niti su jedan drugog propitivali o zdravlju roditelja. Ne, govorili su o stvari koja je već dobra dva meseca bila na dnevnom i na noćnom redu, otkako je Matjaža ostavila Sara. I dok je Aleksandar, iako oženjen čovek, bez griže

* Petkovšekovo nabrežje – deo Ljubljane pored Ljubljanice. (Prim. prev.)

savesti uživao gledajući letnje haljine mnoštva mlađih i starijih devojaka koje su tog petka izašle na promenade, Matjaž je bio žrtva jedne jedine slike i jedne jedine misli.

„Nemam pojma, priznajem. Ali koliko još puta?“, odvratio je Aleksandar.

„Zašto je tako rezervisana prema meni?“, nakon nekoliko trenutaka ponovo ga je upitao sagovornik.

„Mislim da ne želi da te povredi.“

„Ne razumem. Baš to što neće sa mnom na kafu mene najviše povređuje.“

„Neće da ti daje lažnu nadu. Mislim da te još uvek voli, bar je tako rekla.“

„Kad je to rekla?“, uznemireno je pitao.

„Ne znam kad, Matjaže“, uzdahnio je njegov prijatelj pošto su mu već dojadili stalno isti dijalozi sa najboljim drugom.

„I šta je još rekla?“, bio je nemiran Matjaž.

„Joj, još koliko puta? Ništa, rekla je da želi da bude srećan.“

„Srećan?“, ratoborno ga je pogledao drug.

„Da, srećan“, klimnuo je Aleksandar, kao da je u pitanju neutralna izjava.

„Glupača jedna! Kako to misli – srećan? Srećan bih bio da je ona i dalje ovde, sa mnom.“

„Pa, očigledno je u tome problem“, Aleksandar je nemirno prošao rukom kroz bujnu kosu.

„Naravno da je to problem. Da je ona ovde, ne bih morao da se raspravljam s tobom“, iznervirano ga je pogledao Matjaž.

„Problem je u tome što ona ne može da komunicira s tobom ako si takav.“

„Kakav?“, nevino ga je pogledao Matjaž.

Aleksandar je vagao reči i potom ih izbacio zajedno s dimom svoje cigarete: „Kad bi i ti našao neku i kad bi bio srećan kao što je ona sad sa Jakom...“

Matjaž je sagnuo glavu i malo počutao – to da je ona srećna s Jakom nije želeo da čuje, to apsolutno nikad ne želi da čuje i uopšte ga ne zanima.

„To s Jakom je samo prolazna stvar“, prekinuo je prijatelja. „Nadam se da si toga svestan“, najzad je podigao pogled k Aleksandru, koji je na tu rečenicu samo umorno zatvorio oči.

„Mislim da je baš u tome problem, Matjaže. Ti ne prihvataš trenutnu, kako da kažem, postojeću situaciju, koja je, slažem se, grozna. A ona zna da ti nećeš s njom samo na kafu, ti hoćeš mnogo više...“

„Mnogo više. Šta je mnogo više? Nekoliko rečenica možda, poneki osmeh, možda mali zagrljaj, nežan zagrljaj“, pokajnički je priznao Matjaž. „Da li očekujem previše ako posle deset godina želim mali, nežan zagrljaj?“

„Sad je već prošlo neko vreme, ne dugo, priznajem, ali neko vreme jeste prošlo. Šta bi uradio nakon tog nežnog zagrljaja?“

„Onda bih joj se zakleo da sam potpuno drugi muškarac...“, pun nade je odgovorio Matjaž.

„Što nije tačno...“, mirno je izustio Aleksandar.

„Pa dobro, onda bih joj se zakleo da sam i dalje onaj muškarac u kog se zaljubila...“

„A još više si muškarac od koga se očigledno odljubila“, bio je strog prijatelj.

„Što si tako surov!“, viknuo je Matjaž.

„Izvini, stvarno ne volim da vidim da patiš, ali mislim da je došlo vreme da nastaviš dalje. I tada će ona možda hteti s tobom na kafu.“

„Je l' ti to rekla?“

„Ne, naravno da nije to rekla, ali to je potpuno logično – tek kad kreneš dalje, možeš da ideš nazad“, pametno je sažeo Aleksandar.

„Meni to nije logično“, tvrdoglavo je odvratio Matjaž.

„Pa znaš kako to ide“, opet se skoncentrisao. „Dok ne budeš imao svoju devojku ili dok ne prođe dovoljno vremena, među vama neće biti prostora za opušten razgovor.“

„Zašto bi razgovor morao da bude opušten?“, i dalje je Matjaž bio tvrdoglav. „Meni se ona sviđa i kad je potpuno neopuštena.“

„Aman, ne radi se o tome! Dok ne kreneš dalje, ona će se stalno pitati da li u pozadini imaš neku skrivenu nameru, ili će se plašiti da ti daje lažnu nadu.“

„Bolje i lažna nada nego ništa! S lažnom nadom bih odlično spavao“, opet se odupirao Matjaž.

„Ne ide to tako. Još uvek niste dovoljno dugo razdvojeni da biste mogli da budete zajedno. To je prosto tako.“

Aleksandrove reči su Matjaža navele na razmišljanje. Kad bi našao novu devojkicu ili kad bi prošlo dovoljno vremena, Sara bi kraj njega bila opuštenija i možda bi to otvorilo put da se između njih opet razvije stara bliskost, neposrednost, njihov sasvim poseban smisao za humor – kako mu je nedostajao taj humor, i nove reči i izrazi koji nastaju potpuno nehotice kad je čovek u paru, i koji imaju značenje samo za njih dvoje. Možda bi onda shvatila šta propušta. I ako tako naokolo priča da ga još uvek voli, to znači da i dalje razmišlja o njemu i da joj on verovatno čak i nedostaje – da ga stvarno još uvek voli. Prošlo je dovoljno vremena, mnogo vremena, više od mesec dana, još više, dva meseca, dosta vremena. On neće više da čeka. Previše vremena je potrošio na proticanje vremena, previše čekanja na to da vreme obavi svoje, kako kaže čuvena poslovice, i svem tom vremenu je dao vremena, ali bez vidljivih efekata. Još uvek loše spava, još uvek mu razmišljanje o njoj i o rastanku razdražuje želudac. Nema više vremena. Vreme je prošlo. To ne bi smelo da bude previše teško. Kažu da na ovom svetu ima puno devojakica, pa i Sara mu je uvek govorila kako je zgodan i, što u današnjem svetu nije sasvim zanemarljivo, zabavan. Da, to vole devojkice: simpatičan izgled sa sočnim smislom za humor.

Ova odluka mu je prijala; oči su mu zasijale tako da kad se narednog jutra pogledao u ogledalo, nije bezvoljno odmahnuo glavom. Naprotiv: klimnuo je sam sebi i, da sebe ne poznaje bolje, zakleo bi se da je u uglu svojih usana video obris osmeha. Novo vreme, nova devojkica – genijalna ideja!

SAŠA

Do tog razgovora život je za Matjaža bio jedna velika misterija. Otkako su se Sara i on rastali, sećao se samo toga da je mnogo zaboravljao. Sati provedeni na poslu za njega su bili samo magla, glasovi bez značenja, lica bez imena. Čuo je sebe kako odgovara na pitanja i pozdravlja ljude koje poznaje, a one koje ne poznaje čuo je kako obavljaju neke zadatke – ali na sve to bi brzo zaboravio. Nije to bilo samo zbog alkohola, iako se od njega u to vreme nije ustručavao. Imao je osećaj da ne može da uđe u ono što se prikazivalo kao život. I što su naveče barovi bili puniji, što je više vreve bilo na ulicama, što se proleće više razigravalo i naseljavalo se u ljudima, to se on intenzivnije osećao kao stranac među njima, kao mrtvac u tom euforičnom pulsu.

Zaboravljao je sate koje je proveo s Jernejem posmatrajući ga kako briše čaše u *Kući bilijara*, kako gostima sipa piće i kako od njih uzima novac, vraća kusur i uzvrća osmehe. Mehaničko ponavljanje konobarevih pokreta i pokreta njegovih žednih mušterija tako bi mu temeljno očistilo misli da bi zaboravio čak i na sebe.

Iz šetnji sa Suzanom i njenim psom po Prulama*, kraj obale Ljubljance, zapamtio je krošnje drveća otisnute na sveže plavetnilo neba poput sofisticiranih grafika, zapamtio je blago izgorelu travu, boje fasada i poneki uglancan starinski auto. Na njeno strastveno raspređanje o položaju mladih ugovoraca na nacionalnoj televiziji, samo tu i tamo bi rekao da se slaže, pa ga je ona nekoliko puta udarila pesnicom u rame shvativši da je on ne sluša i da mu je za njen posao svejedno. Na udarce joj je obično odgovarao samo izgubljenim osmehom, zbog čega bi ona postala još očajnija i rekla: „Slušaj, matori! Ja ne umem s ljudima u depri, kapiraš?! Jednostavno nemam taj talenat. Zašto ne možeš da me, kao i obično, vrediš ili makar da me pošalješ u... tri lepe? Vidiš, više se ne usuđujem ni da psujem pred tobom! Zašto se jednostavno ne obesiš?“ I na to joj je obično odgovarao neizrazitim smehom, rekao bi da mora po mleko ili već nešto i brzo otišao kući. Činilo mu se da svaki put kad se rastanu, oseti olakšanje.

Čak ni sa Aleksandrom isprva nije mogao da priča o Sari, pa je na ručkovima kod njega i Karle samo začuđeno zurio u svoj tanjir i pitao se šta se tačno na nivou hemijskih procesa događa s paradajzom kada provri, i kako li na njega reaguju jedinjenja iz belog luka i paprike, koji su takođe dodati sosu. Ali njegov najbolji drug bi ubrzo uspeo da iz njega izvuče poneku reč o Sari i o tome kako se trenutno oseća, pa bi bol za Matjaža postao sasvim opipljiv. Skoro sav bol bio mu je skupljen u utrobi – kako se obično naziva onaj deo tela koji čovek oseća kao svoju najdublju unutrašnjost. A kad bi počeo da priča o Sari, više nije mogao da prestane. Ali bol se zato nije nimalo smanjivao, dolazio je sa svakom pomisli na nju, sa svakom usputnom asocijacijom na njihov zajednički život. Bol je bio

* Prule – deo Ljubljane. (Prim. prev.)

uporan, Matjaž nije mogao da ga zaboravi, a što je još gore – ni bol nije hteo da zaboravi Matjaža.

Ali taj petak, posle Matjaževog poslednjeg razgovora s najboljim drugom, bio je drugačiji. Prema svom zaboravljanju više nije bio tako indiferentan, čak mu je delovalo i zabavno. A i bol je malo ustuknuo pred njegovim apetitom za ludošću, za ispitivanjem onoga što je nakon rastanka sa Sarom još ostalo od njega – koje li će reči, koje neslanosti, koje zajedljivosti i koji apsurdni izaći na videlo kada ga izazove masa ljudi željnih zabave. I kakav će biti njegov odaziv na poziv jednog od njih ili, bolje rečeno, jedne od njih.

U *Orto bar* je došao s Aleksandrom. Bio je dosta dobro raspoložen, pa je u gužvi brzo izgubio druga i još brže zaboravio na njega. Malo je đuskao dok se probijao do šanka osmehujući se ljudima u stanju prijatne amortizovanosti. „Izvini, sori, ups“, čulo se iz njegovih usta dok je odgurivao ljude, gazio im po prstima ili ih usput gurao laktovima. Izletelo je i poneko: „Makni to debelo dupe, kravo glupa!“, ali muzika je na sreću bila dovoljno glasna. Kada je napokon uspeo da stigne na cilj, naišao je na drugi problem: nijedan šanker ga nije primećivao. Mahao je, vikao, uzvikivao uvrede na račun usluge u lokalnu, ali zbog bučne muzike u masi drugih, očito dehidriranih pojedinaca sav Matjažev trud bio je uzaludan. Pa, skoro uzaludan. Njegovo mlataranje rukama i uvrede privukli su pažnju devojke sitnog stasa i nežnog pogleda, koja je stajala pored njega naslonjena na šank.

„Šta buljiš“, Matjaž je zalajao na nju.

„Buljim jer mi se sviđaš“, tiho mu je na uvo odgovorio nežan glas – glas za koji nikad ne bi rekao da ume tako brzo i direktno da prenese poruku. Direktnan pristup ga je malo smekšao, pa nekoliko sekundi nije znao šta da odgovori. Kad se konačno snašao, rekao je:

„Šta piješ?“

„Đus-votku!“

„Odvratno, al' nek ti bude.“ Okrenuo se da dozove šankera, koji je sad sasvim slučajno uhvatio njegov pogled: „Brate, brate, ovde smo žedni! Ona će đus-votku, a ja ću pivo.“

„Veliko?“

„A koje drugo“, nasmejao se i prilično nediskretno od glave do pete odmerio devojku: gore kratka plava kosa i lice pod jakim udarom šminke, a dole sandale sa zavidno visokom štiklom. Ono što je bilo između bilo je dovoljno dekoltirano i kratko da je mogao da zamisli šta se nalazi ispod. Njen izgled mu nije bio odbojan, ali je pri kritičkom ocenjivanju kvaliteta svoje nove poznanice svejedno naborao čelo.

„Što si tako grozan?“, upitala je svojim glasićem srknuvši malo đus votke.

„Da bih animirao devojke kao što si ti, gospođo.“

„Nemoj da me zoveš 'gospođo'.“

„Što ne?“

„Zato što se ja osećam kao gospođica.“

„U redu, gospođo gospođice.“

Devojka je prevrnula očima, ali se onda nasmešila: „A da me zoveš Saša?“

„Strpi se malo. Ja sam nežan i stidljiv dečko“, rekao je pogledavši svoje pivo kao da o nečemu razmišlja. Onda ju je uhvatio za ruku i odveo napolje, za najmanje osvetljen sto. Kad su seli, počeo je glasom u kom se mogla naslutiti mrva ironije. „Zar ne bismo mogli da počnemo s jednostavnijim stvarima i rečenicama, s pitanjima koja omogućuju postepen prelazak na ona zahtevnija?“, molećivo ju je pogledao. „Čekaj da razmislim, šta bi bila lepa neutralna tema...“, naborao je čelo.

„Izaberi neku nezahtevnu temu pošto sam ja vrlo neuka“, prihvatila je njegovu igru.

„Da, i to neku temu koja ne poziva na konflikt...“, zamislio se.

„Znači bez politike, moliću“, rekla je oštro.

„Nije valjda da si apolitična?“, testirao ju je.

„Ne, samo ne volim politiku, uopšte me ne zanima“, neuko je odgovorila.

„Dobro, samo da nisi desničarka“, svejedno ju je malo provocirao. Bez uspeha. Nasmešila se, podigla desnu ruku, malo promrdala prste i rekla: „Ne, samo pišem desnom rukom.“

„Znači o politici ne možemo da se svađamo čak i da hoćemo“, razmišljao je.

„Ne, to stvarno ne, a ni o umetnosti. Ne znam ništa o njoj, čak ni o trivijalnijim stvarima nemam šta da kažem. Još uvek mešam De Nira i Pačina, a oni su navodno klasici!“, slegnula je ramenima.

„Trenutno ni ja o tome ne znam ništa“, još uvek je naprezao mozak ne bi li se dosetio neke zanimljive neproblematične teme. „Uvek možemo da pričamo o ekologiji“, rekao je s nadom u očima.

„Ne, ne volim prirodu“, hitro je odvratio.

„Ni ja“, iznenađeno se setio Matjaž.

„Ja bih volela da bude što više svetlosnog zagađenja“, prostodušno je dodala.

„I ja!“, oduševio se idejom. Onda su neko vreme ćutali, oboje udubljeni u svoje misli. Stidljivo ga je pogledala i s osmehom u uglu usana rekla: „Mogli bismo da pričamo o seksu.“ Pocrvenela je, ali zahvaljujući polumraku to niko nije primetio. Matjaž ju je zabrinuto pogledao i odgovorio: „Ne, ne, prerano je za seks. Treba nam nešto nežnije za prvi susret.“

„A vreme?“, dosetila se Saša.

„Pa naravno, vreme, kako se toga nisam setio!“, oduševio se Matjaž. „I kako ti se čini vreme danas?“

„Nije loše. Za moj ukus bi moglo da bude čak i malo toplije“, odvratio je prešavši prstom po svojoj goljoj nozi.

„Vidiš kako se slažemo!“, slavio je Matjaž.

„Je l' i tebi sad uveče hladno?“, nastavila je Saša.

„Ne, meni je idealno, ali sam sasvim otvoren za različita mišljenja.“

„Onda mogu da dodam i to da ja volim vrućinu, onu pravu, ludačku vrućinu! Čak mi i letnja sparina prija“, hrabro je nastavila.

„Stvarno? Čekaj malo, to mi ipak deluje kao pomalo ekstremna pozicija“, zabrinuo se Matjaž.

„Zar nisi rekao da si po pitanju vremena otvoren?“, bojažljivo ga je pogledala Saša.

„Da budem sasvim iskren, sad sam otvoren za neku kap kiše“, skromno je odgovorio.

„Kap kiše tu i tamo još nikoga nije ubila“, dobrodušno se nasmejala.

„Eto vidiš. A ako bih te stavio pod kišobran, možda bi mogla da podneseš i pravi pljusak?“

„Ne bih baš išla tako daleko. Ispod kišobrana u najboljem slučaju mogu da podnesem blago prskanje“, pojasnila je.

„Prskanje je već nešto, ali da li mogu da te zainteresujem makar za letnji pljusak?“, Matjaž je ispitivao granice.

„Na otvorenom ili kod kuće?“, zanimalo je Sašu.

„Gde god.“

„Okej, prihvatam pljusak ako sam u bezbednoj zavetrini svoga doma. Da li, s druge strane, ja mogu tebe da povedem na neku lepu dalmatinsku plažu, tačno u podne jednog lepog, vrućeg, sunčanog dana?“

„Možeš ako mi obezbediš neku borovu šumicu.“

„Pa dobro, za neki borić uvek ima mesta.“

„A kakva si sa snegom?“, propitivao ju je Matjaž.

„Ne, o snegu uopšte ne pregovaram“, bila je odlučna.

„Šta? Ne dopuštaš nimalo snega, makar za jednog Sneška Belića?“

„Dobro, nek ti bude. Jedan Sneško Belić negde na Krvavcu.“

„To verovatno znači da poledica ne može da prođe“, opipavao je teren Matjaž.

„Ne, ništa što sadrži reč led kod mene ne prolazi“, jednostavno je odgovorila i otpila gutljaj svog pića.

„Ni malena poledica oko Božića?“ , okušao je sreću.

„Za Božić može da napada centimetar snega“ , popustila je.

„Zar nisi rekla da o snegu ne pregovaraš?“

„Pa i ne pregovaram, nego ti za praznike poklanjam centimetar snega“ , lepo se nasmešila.

„Najlepše se zahvaljujem. Mogu li onda leti da ti uzvratim nekim prijatnim vetrićem?“ , oprobavao ju je.

„Budi određeniji. Vetar mi je u načelu potpuno suvišan.“

„Joj, da te sad čuju naši meteorolozi kako si izbirljiva! Vreme ne postoji da bi ga neko preispitivao, već prosto postoji.“

„Ali oni ne moraju da znaju da mi maštamo o idealnom vremenu“ , jednostavno je rekla, a Matjažu je njena misao delovala važno.

„Da li bi te obradovao vetar kad je napolju 38 ili 40 stepeni? Može li makar naveče malo da dune?“

„Može, ali tek toliko da oduva eventualne oblake.“

„Onda magla kod tebe nema nikakve šanse?“

„Ne, samo ako je gledam izdaleka, s nekog obasjanog brdašceta.“

„Ali ne s Triglava?“

„Ne, nisam fan planinskih vrhova“ , opet je slegnula lepim ramenima.

„Ni ja.“ Nasmejali su se i rukovali. Imala je mali, ali jak dlan.

„Tebe očigledno samo anticiklon može da ugrije“ , zaključio je Matjaž.

„O ne, ja nisam nimalo anti. Ja sam jako pozitivna – cikloni mogu slobodno da idu tamo gde su potrebni.“

„Na primer u Afriku?“ , zainteresovao se.

„Nemam pojma gde su potrebni, samo da ne dođu ovde.“ Stidljivo je oborila glavu i srknula malo pića, kao da je na saslušanju.

„Dogovoreno.“ Malo je porazmislio, kao da mora da sabere jedan i jedan, i odlučio da mu trebaju dodatna pojašnjenja:

„Ako dobro razumem, tebi ni proleće baš ne odgovara?“

„Ne. Mislim da je proleće jako licemerno. Popodne može da bude toplo, a uveče fasuješ prehladu“, objasnila je.

„Razumem. A šta je sa sivim zonama, kao što je maj?“

„Dosad bi već trebalo da znaš da sive zone ne volim. Za mene je majsko cvetanje skoro pa previše očigledan promiskuitet prirode, žao mi je.“ Namrgodila se.

„Nemoj da se izvinjavaš, samo hoću da raščistimo. Za tebe, znači, život počinje u junu.“

„U principu da. Kad se dan dovoljno produži, onda sam i ja nekako duža, mislim življa.“

„Septembar?“

„Možda, ako sam na moru, i to dovoljno južno. A ovo sad je već malo, pa...“, zamucala je.

„Uh, zahtevna devojka. Za oktobar bolje i da ne pitam.“

„Tada polako počinjem da se spremam za zimski san“, protrljala se po rukama.

„E, ipak smo došli do nečega!“, radovao se Matjaž.

„Do čega?“, začuđeno ga je pogledala.

„Do vremenske prognoze.“

„Da, ali kakve?“

„Zamisli: napolju je tvojih 35 stepeni, veće je. Ti si živnula, a ja polako umirem, pa ti me bude žao.“

„Ne, izvini, ali nimalo mi te nije žao. Moja prababa je rekla da muškarca nikad ne sme da ti bude žao!“

„Dobro, ako u prognozu uključimo i tvoju prababu – onda samo odlučiš da me malo oraspoložiš.“

„Jesi neraspoložen?“

„Nisam mnogo, ali kad je uveće 35 stepeni, onda nisam baš pri snazi – ako znaš na šta mislim“, objasnio je.

„Dobro, i kako onda da te oraspoložim?“

„Tako što me odvedeš na klimatizovani podijum za igru...“

„O ne, ne podnosim klimu!“, usprotivila se.

„Ozbiljno? Ni za ples nećeš malo da ohladiš atmosferu?“, Matjaž je završavao svoje pivo.

„Nek ti bude – ali malo, baš malo ću da ohladim. Samo na 30 stepeni.“

„Hvala!“, rekao je s olakšanjem.

„I šta se onda dešava na klimatizovanom podijumu?“, zanimalo ju je.

„Onda...“, uzdahnuo je kao da spasava izuzetno delikatne pregovore na Bliskom istoku, „onda me zavrtiš, lepo polako, nenametljivo, ruku nežno prebaciš oko mojih ramena, kao da sam onaj dašak vetra koji ti nikad nije trebao.“

Saši se ovakva vremenska prognoza očigledno dopala, pošto ga je stvarno nežno zagrlila i blago ga poljubila u obraz, da bi usledio poljubac u usta, duži i sočniji, skoro pa strastven. Pokreti njenog tela naveli su ga na pomisao da je, osim meteorologije, i anatomija jedna vrlo lepa stvar, pa su njegove ruke odlučile da izmere dužinu njene suknjice, a nedugo zatim i dubinu njenog dekoltea.

Kad se ujutro probudio, Matjaž se nije najbolje sećao večeri. Ispružio je ruku da dohvati čašu vode, a naleteo je na telo. „Ups“, pomislio je. Pogledao je šta je zakačio, a onda protrljao oči i glasno rekao: „Ups!“ Devojka je otvorila oči i široko mu se nasmešila.

„Kaja, Lara, Anja...“, prevrtao je po glavi.

„Dobro jutro“, rekla je.

„Ko si bre ti?“, zbunjeno ju je pogledao nakon što je shvatio da se neće setiti ko je devojka raščupane kose i razmazane šminke u njegovom krevetu.

Saša se zasmejala: „Ja sam prividenje.“

„Stvarno moram da smanjim unos alkohola u telo“, promumlao je Matjaž.

„Zašto?“, upitala ga je još uvek se osmehujući.

Matjažu se odgovor svideo, pa je, prateći trenutni impuls, rekao: „To već nije loš odgovor, gospođo.“ Saša je pocrvenela,

nasmešila se i privila uz njega kao kozica uz mamu kozu, i tada je Matjaž shvatio da je ne želi u svom krevetu.

„Šta ćemo da radimo danas, Matjaže?“

„Ko ti je rekao kako se zovem?“

„Ti.“

Zažmurio je. „Moram da počnem da pazim kome odajem tajne.“

„Sigurna sam da ti nisi nikakva tajna“, pomazila ga je po ramenu.

„Pitaj onda moje roditelje!“, ozbiljno ju je pogledao i prošao rukom kroz kosu.

„I, šta ćemo da radimo danas?“, bila je euforična Saša.

„Ništa.“

„Super, to najviše volim da radim!“

„Ne, ne, gospođo...“, hrapavim glasom je počeo Matjaž.

„Gospođice!“, prekinula ga je.

„Dakle, draga moja gospođice, nisi razumela. Nas dvoje nećemo ništa da radimo, razumeš?“

„Da, nas dvoje ćemo da lenčarimo“, oduševljeno se zasmejala.

„Ne, ne, ne. Ti možeš da ne radiš ništa gde god ti je volja, samo mene ostavi na miru.“

„A šta ćeš ti da radiš?“

„To nije tvoja stvar.“

„I te kako je moja stvar! Nakon svih frontova, godišnjih doba i plesa po nepodnošljivoj klimi, koje smo prošli juče, zaslužujem... pa, makar neku prognozu za danas“, naljutila se Saša.

Matjaža su njene reči malo pomele – samo se nejasno sećao da su frontovi povezani s nečim što ima veze s vremenom i da je vreme povezano sa svim onim čega se nije sećao. „Gospođice, prognoza za danas glasi: svoje dupe parkirajte na onaj vetar koji vas je ovde doneo.“

„Nikakav vetar ga nije ovde doneo, šta pričaš? Ti si ga ovde doneo!“

„Gospođo gospođice, uveren sam da je jučerašnje veče, ili noć, ili možda oboje, bilo nezaboravno, ali sad moram da pokušam da zaboravim na njega!“

„Ali ne razumem!“, bila je uporna Saša. „Juče smo se verili po najidealnijem vremenu.“

Matjaž se na trenutak zamislio, a potom brzo dodao: „E vidiš, baš takve stvari pokušavam da zaboravim.“

„Ne može, zašto bi zaboravio? Otvarač sa pivske konzerve koji si mi stavio na ovaj prst dokazuje da smo se jedno drugom obećali, i ja ne mislim tek tako da ga skinem!“, očajavala je Saša.

„Šta da ti kažem? Otvarač sa konzerve možeš da zadržiš za sva vremena, ali od venčanja nema ništa!“, bio je odlučan Matjaž.

„Ti si, ti si... ti si ološ!“, pokušala je da izrazi svoj bes.

„Baš tako, i to pijani ološ. Aj'mo sad! Hop hop!“

Nesuđena nevesta je ljutito ustala iz kreveta. Minut kasnije, kad je već stajala na vratima, odbrusila mu je: „I znaš onaj centimetar snega što sam ti poklonila za Božić? Povlačim reč!!!“

„I, kako se završilo veče sa zgodnom plavušom?“, Aleksandar je pitao Matjaža dok su u subotu uveče ponovo gluvarili u kafiću *Petkovšek*. Prethodne večeri je Aleksandar manje-više mogao samo da gleda kako njegov drug zbog ženskog društva potpuno zaboravlja na njega.

„U krevetu sa veridbom“, bio je kratak Matjaž.

„Aaa!“, bio je oduševljen Aleksandar. „Čestitam, čestitam. Možda bih rekao da si malo prenaaglio, ali pošto je devojka lepa i, pa da tako kažem, prilično obdarena, ja sam poslednji koji bi te osuđivao.“

„Nema razloga za slavlje. Veridba je raskinuta, a ni ona više nije u mom krevetu.“

„Pa zašto, brate? Ne razumem!“, odlučno se suprotstavio Aleksandar. „Kako možeš tek tako da odbaciš priliku za lep odnos?“

„Mislim da dvoje moraju malo bolje da se upoznaju pre nego što se vere“, trezno je rekao Matjaž.

„Slažem se, ali mogao si da je zadržiš makar za... pa, znaš već šta, i da onda proceniš da li ti njena ličnost odgovara.“

„Garantujem ti da tu nema nikakve ličnosti, a ja nisam površna osoba“, uvereno je rekao Matjaž i posegnuo za svojim laškim pivom.

Utom je za njihov sto sela Karla, ovlaš poljubila svog muža i značajno se zagledala u Matjaža.

„Šta se ti kežiš?“

„Čula sam da si imao burnu noć sa dražesnom plavušom. I? Kako ide?“

„Ne ide.“

„Kako ne ide? Aleksandar je rekao da si mu se poverio da je to žena tvog života.“

Matjaž se počeošao po glavi jer se te konkretne razmene sa prijateljem nije sećao, a potom je mirno dodao: „Kao što sam rekao i Saši – ne veruj laškom kad govori iz muškarca.“

„Koliko ćeš još da se kriješ iza te alkoholne maske?“, razljutila se.

„Karla“, Matjaž se nagnuo ka njoj i značajno rekao, „mislim da oboje znamo da to nije maska.“

„Najlakše je to reći“, malo mirnije je rekla Karla.

„Stvarno? Misliš? Ajde ti pokušaj da puna alkohola zavedeš devojkicu i da je onda prazna alkohola isteraš iz kreveta kad se probudiš. To zahteva naporan rad!“

„Dobro znaš o čemu pričam. Ti nisi spreman da se vežeš!“, odbrusila mu je.

„Veruj mi da je to trenutno moj glavni cilj, ali neću da se oženim svakom plavušom Sašom samo zato što dobro podnosi vrućinu.“

BRIGITA

Brigitu je upoznao na Dan mrtvih. Predveče se s foto-aparatom uputio na groblje da bi našao neke zanimljive motive. Posetioci su se već bili vratili svojim životima, pa je na Žalama prevladavala spokojnost miroljubivih sveća. Dok se gubio među grobovima, na klupici ispod jednog drveta ugledao je devojkicu. Nosila je dugi, crni kožni kaput i kapu preko nečega što mu je pod svetlošću sveća delovalo kao razbarušena crvena kosa. Posmatrao ju je kako obmotava pramen kose oko prsta, prinosi ga usnama i potom nervozno grize. Tek onda se njegov pogled zaustavio na korici knjige koju je devojkica zaneseno čitala: Marksov *Kapital*. To mu je naravno izgledalo deplasirano i prepotentno, ali ipak vredno fotografije. Na slici bi to moglo da deluje zabavno, pomislio je. Bio je na dovoljno velikoj razdaljini da nije mogla odmah da primeti šta radi. Kada je izoštrio njeno lice, shvatio je da mu se dopada. Bilo je bledo i obeleženo očiglednom osornošću, nemirnom i strogim crtama, koje su pak omekšavale upravo usne i, ako je dobro video, velike plave oči, mada zbog ogromne količine crne senke nije mogao da bude sasvim siguran. Donja usna je bila probodena prstenom, a taj motiv se na njenom licu ponavljao i na obrvi. Crvenokosa verzija Lašonove

devojke sa tetovažom zmaja, pomislio je, samo što su eventualne tetovaže ovde potpuno pokrivena odećom. Dosta vremena je proveo zumirajući lice neobične lepotice, kad mu je najednom njegov fotografski motiv uzvratilo pogled – i to prilično ljutito. Devojka je ustala i viknula: „Hej! Hej! Šta to radiš!!! Šta izvodiš ti, perverznojaku jedan!“

Matjaž se okrenuo i brzo krenuo u stranu, ali ga je ona sustigla i povukla za jaknu.

„Šta radiš bre, ajde izbriši to!“

„Ne, ne, pogledaj, fotografije su simbolične, to je zbog Marksa... Ti se uopšte ne vidiš“, nespretno se pravdao Matjaž.

„A za koga to radiš?“

„Za novine.“

„A zašto?“

„Pa zato što radim za novine“, zbunio se Matjaž.

„To sam shvatila, pitam te za motiv.“

„Pa, Dan mrtvih je.“

„I onda?“

„I onda taj dan obeležavamo i u novinama *Delo*.“

„Koja glupost!“ Malo je počutala, a zatim rekla: „Svejedno – obriši to. Neću da me razvlače po novinama.“

„Ali ne radi se o tebi, radi se o mrtvima i o Marksu. To je više dobro“, malo uverenije je nastupio Matjaž.

„Baš je jako zabavno da se moj život koristi za reprezentaciju smrti, ali ne hvala. Moje Žale su samo moje, a moj Marks na Žalama je samo moj“, bila je odlučna.

Shvativši da je naišao na tvrđi orah nego što je očekivao, Matjaž je uzeo foto-aparat, malo pritiskao dugmiće, a onda joj ga pružio i rekao: „Evo, gle kako si lepa.“ Devojka je bacila pogled na fotografije i besno rekla:

„Teraj se u kurac malo, i ti i to tvoje 'lepa'. Obriši sve!“

„Ali ovo je verovatno najbolja fotografija sa Žala koju je iko napravio danas, mislim ikada – ubeđen sam!“, opet je molećivo kukao Matjaž.

„Slušaj, degenu. Još jednom ti kažem – neću da reprezentujem Dan mrtvih, kapiraš?“

„Zašto nećeš? Ne voliš mrtve?“

„Dobro, recimo ovako: pošto ljude volim samo u mrtvom obliku, neću da budem u novinama za žive.“

„Ja nisam neki zagovornik posmrtnog života, ali ujedno nemam ni jedan jedini dokaz da ti tvoji mrtvi ne čitaju *Delo*.“

Devojka se nasmejala. Na kraju su postigli kompromis između živih i mrtvih i izabrali fotografiju na kojoj joj lice nije bilo prepoznatljivo, dok se Marks pored groba dovoljno dobro video.

Ovakvom pomirenju je trebalo nazdraviti. A za to nema boljeg mesta od biliarnice, u kojoj su utočište našli proterani pušači, ti živi mrtvaci. Matjaž je ubrzo saznao da se devojka s Marksom na grobu zove Brigita i da studira ekonomiju. Na ekonomski fakultet se upisala da bi u okvirima te – kako je rekla – kvazinauke pronašla način za implementaciju Marksa u svet savremene ekonomije.

Dok je razvijala svoj prvi pokušaj oživljavanja Marksa unutar savremenih ekonomskih dogmi, Matjaž se posvetio njenoj konstituciji: primetio je da ima male dlanove, koji su se iznova i iznova vraćali crvenoj kosi da bi je namotali na tanke prste, koji su je ispuštali samo kad bi morali da posegnu za duvanom. Dok je zaneseno pričala, on je mogao da se divi njenim usnama, koje nisu bile suviše debele, ali sasvim dovoljno zaobljene, tako da su njene reči zvučale sočno, njena uverenja ubedljivo, a njen zanos autentično. Bilo mu je žao što pod njenim razvučenim crnim džemperom nije mogao bolje da detektuje obline njene figure, ali pošto je, dok je skidala kožni kaput, bacio pogled na njene noge u iscepanim crnim farmerkama, bio je uveren da ga njeno sitno telo ni izbliza ne bi baš razočaralo.

„Ti me uopšte ne slušaš“, konačno je prozrela njegove nečiste misli.

„Naravno da ne. Mnogo više od mrtvog Marksa zanimaš me živa ti.“

„To je najveća glupost koju sam ikad čula! To što je autor mrtav ne znači da njegova teorija nije živa.“ Tu je napravila prilično dugu digresiju o osnovnim marksističkim konceptima, dokazujući kako su oni sasvim validni i primenjivi i danas, što je zasnovala na konkretnim primerima više država; naročito zanimljivim joj se činio podatak da se u poslednjih trideset godina odnos između siromašnih i bogatih promenio, tako da su priče o „jednom procentu“ privilegovanih sasvim na mestu. Matjaž nije mogao da se skoncentriše na teoriju, pa se radije prepustio zanosnom liku prgave lepote. Kada je nakon svog marksističkog monologa, koji se na kraju pretvorio u novodobni manifest i poziv na udruživanje prekarnih radnika svih zemalja, shvatila da je Matjaž ne prati, ponovo je planula.

„Ne, pogrešno si me razumela“, izvinjavao se Matjaž, „i ja sam marksista, samo što mene, za razliku od tebe, interesuje živa marksistička praksa.“ Brigita ga je sumnjičavo pogledala ispod obrve; bilo je očigledno da joj se ne sviđa na šta aludira, ali to Matjaža nije sprečilo da s nestašnim osmehom doda: „Zanimalo bi me, na primer, kako u praksi izgleda ljubiti se sa devojkom koja ima probušenu usnu?“

„Zanima te kako to izgleda?“

„O, veoma“, zavodljivo ju je pogledao Matjaž.

„Baš te zanima, je l’?“ povisila je glas. „E pa, vala nećeš na meni učiti marksističku praksu“, rekla je ljutito i izjurila napolje. Matjaž je za njom povikao da je spreman da se zadovolji i teorijom, ali ona ga više nije čula. Na sreću, u bilijarnici se ubrzo okupila poznata družina: Aleksandar, Karla i Jernej.

„Ho ho ho, otkud ti ovde, zar nisi u grobu?“, Aleksandar je pokušavao da bude duhovit pružajući prijatelju ruku.

„Eh, kamo te sreće...“, počeo je Matjaž dok mu se društvo pridruživalo za stolom.

„Zašto?“, zabrinuo se Aleksandar jer se uplašio da njegov drug opet tuguje za svojom bivšom devojkom.

„Ah, upoznao sam jako jako lepu devojku“, Matjaž je oborio glavu.

„I?“, bila je radoznala Karla.

„Pa, prilično brzo sam je oterao – vidiš, ovo dopola prazno pivo ovde je njeno“, odmahnuo je glavom nezadovoljan samim sobom.

„Kako?“, i dalje je zanimalo Karlu.

„Rekao sam joj da me zanima marksizam u praksi“, odgovorio je pokajnički.

„Šta bi to trebalo da znači?“, Karla je povisila glas.

„Duga priča“, odvratio je Matjaž.

„Zavođenje ti baš i ne ide od ruke, a?“, umešao se Jernej i grohotom se zasmejao. Matjaž ga je samo mrko pogledao.

„To je zato što zapravo ne želi da preboli Saru“, bila je oštra Karla.

„Ne, ova mi se prilično dopala, baš, baš mi se dopala“, tiho je rekao Matjaž.

„Stvarno?“, sad se i Karla uozbiljila.

„Da... Bila je tako neobična, tako neukročena. Na takve stvarno nisam navikao“, počeo je da otvara dušu. Prekinuo ga je Aleksandar, koji je jedva obuzdao smeh da bi izgovorio: „Ali ti ni na kakve nisi navikao.“

„Hvala, prijatelju. Mnogo ti hvala. Tvoja uteha je neprocenjiva. Ali sad je ionako svejedno, pošto je ona otišla, zapravo pobegla...“

„Preteruješ, matori!“, rekao je Jernej, nezadovoljan zbog ozbiljnosti rasprave. Na kraju krajeva, došao je tu na pivo i na lako, nezahtevno i neopterećujuće ćaskanje.

„Slažem se“, iznenadila je Karla, „ona ti se sviđa baš zato što ti je utekla. Sad opet možeš malo da se samosažaljevaš i

da kukaš nad svojom surovom sudbinom. Daj molim te!“, razljutila se.

„Kunem se da bih uradio sve da kod nje dobijem još jednu šansu!“, Matjaž je pokušao da je smiri jer mu nije bilo jasno otkad se to ona toliko brine za njegov intimni život.

„Pazi šta želiš jer ta prilika može da ti se pruži i brže nego što očekuješ“, proročki je rekla.

I nije se prevarila. A ni Matjaž nije ustuknuo pred novim izazovom. Na mladu damu je sledeći put naišao već nakon nekoliko dana u klubu *Respekt*, gde je sedela u društvu momaka i devojaka s lošom odećom i frizurama. Matjaž je povremeno gledao u nju preko glava svojih prijatelja. Sedeo je u sličnom sastavu kao i prošli put, samo što su se pijančenju ovog puta pridružile i Katja i Suzana. Kao ni ostatak društva, ni njih dve već čitavu deceniju nisu uspevale da pobegnu od potpuno neproduktivnih druženja petkom uveče sa uvek istom grupom prijatelja, čak ni u nekakav disfunkcionalni odnos sa muškarcem. Matjaž nije mogao da prati razgovor za stolom, niti ga je zanimao. Katjino većito kukanje zbog prezahtevnog posla u pi-aru bilo mu je dobro poznato i podjednako dosadno kao i svakog petka pre toga. Isto tako nije imao šta da doda na Suzaninu političku analizu minule nedelje, mada je ona bar imala prilično sočan jezik. Dok se suočavao s gubitkom Sare, ta Suzanina neprikrivena oštrina i povremena vulgarnost pomogle su mu da prebrodi neke teške trenutke. Činjenica da nije mogla da dobije stalni posao i da je svoje prihode krpila povremenim prevodjenjem sa engleskog na francuski za RTV nakon raskida mu je bila dobrodošla, iako je, s druge strane, tim noćnim bančenjima ugrozio sopstveni posao. Naime, upravo sa Suzanom je navikao da dočekuje svitanja na Metelkovej*, i to češće nego što je želeo. Ni od ostalo troje, s

* Metelkova – alternativni kvart kvart u Ljubljani sa mnogo noćnih klubova. (Prim. prev.)

kojima se pre dva dana sreo u bilijarnici, nije mogao mnogo da očekuje – poznavao ih je kao svoj džep, znao je šta misle, šta piju, koliko brzo će naručiti novu rundu, šta će pitati, kako će reagovati na odgovor, koje viceve će ponoviti i kako, kada i ko od njih će se nasmejati. Malo je već bio sit tog stalnog druženja, obaveznog pivskog repertoara sa isto tako obaveznim nastavkom na Metelkovoju – bez obzira na godišnje doba, na vreme i raspoloženje. Iz te perspektive, pogled na živahnu Brigitu, koja je s prijateljima delovala opušteno, bio je jedini lepi deo večeri.

„Šta je s tobom danas?“, pitala je Katja Matjaža. „Što si tako zamišljen?“

„Uopšte nisam zamišljen, samo gledam najlepšu devojkicu u lokalu“, odgovorio joj je i značajno je pogledao. Katju je to malo zbunilo, pa je pocrvenela, pogladila kratku tamnu kosu i nestašno se osmehnula: „A ko je ta lepotica?“

„Brigita“, šturo je odvratio Matjaž.

„Ko?“, iznenađeno je upitala Katja, očito malo razočarana što nije aludirao na nju.

„Gde, gde je Brigita?“, oglasila se radoznala Karla, za koju je to takođe bila jedina zanimljiva tačka sasvim predvidive i više puta doživljene večeri.

„Sedi sa onim hipsterskim stolom“, Matjaž je suptilno pokazao glavom.

„To nisu hipsteri“, bila je pametna Katja, „to su više metalci. Istina da ih danas više nema mnogo, ali to je totalno drugi fazon od hipsteraja...“ Dodala je da se prilično dobro razume u mlade jer se na poslu intenzivno bavi upravo tom ciljnom grupom, tako da mora da bude u toku. Činjenicu da i sama spada u kategoriju koju tako savesno proučava na poslu niko nije prokomentarisao; čak se i Suzana, koja je važila za njenu najbolju i najkritičniju drugaricu, na tu rečenicu samo nemoćno uhvatila za glavu.

Za to vreme Karla je pažljivo osmotrila Brigitu i potom klimnula glavom: „Stvarno je jako lepa.“ Ta rečenica je podstakla Aleksandra da i sam pogleda Matjaževu izabranicu, ali je on to uradio mnogo manje diskretno od svoje žene. „Vau!“, rekao je. Nakon toga Brigita nije mogla da ne primeti poglede članova Matjaževe družine. Matjaž ju je pogledao sa izvinjenjem u očima i ljupko joj mahnuo, ali je Brigita samo prevrnula očima i posvetila se svojim drugarima.

„Meni ne deluje ništa posebno“, rekla je Katja.

„To iz tebe progovara ljubomora“, grubo ju je utišala Suzana. „Ja mislim da je Matjaž bacio oko na jako simpatičnu devojkicu.“

„Šteta što ne ume lepše da se obuče“, bila je uporna Katja.

„Meni se baš to i sviđa – to što ne ističe da je lepa. Kao da toga nije ni svesna“, Jernej je iznenadio svojom analizom. Do tada niko nije ni znao da on primećuje devojkice, a kamoli da je sposoban da ih tako procenjuje. „Šta je?“, primetio je zbunjene poglede svojih prijatelja. „Šta kad je tako.“

„I šta ćeš da uradiš?“, Karla se okrenula prema Matjažu.

„Ne znam još. Razmišljam“, rekao je Matjaž i pripalio još jednu cigaretu.

„Idi kod nje i izvini joj se“, predložila je Karla.

„Ne, to je previše rizično, tamo je okružena svojimima, pa će lako da ga otkaći“, strateški je razmišljala Suzana.

„To je tačno, moraš da je napadneš iz zasede“, dodao je Aleksandar, „na primer kad bude išla u ve-ce. Tamo je presretniš i otvoriš joj dušu.“

„Ali prvo sačekaj da tamo obavi šta ima, inače bi mogla da bude nervozna“, Jernej je dao urološki savet.

Tako je i bilo. Matjaž je pratio Brigitu do ve-cea i sačekao je da izađe.

„Zdravo!“, rekao je kad se pojavila.

„Šta ti radiš ovde?“, oštro je odvrtila.

„Čekam tebe“, bez dlake na jeziku je kazao Matjaž.

„Ne znam šta bi dobro moglo iz toga da proizađe“, pokušala je da ga zaobiđe.

„Nemoj da si takva koza!“

Ta rečenica ju je zaustavila: „Zar ti se ne čini da ćeš uvredama teško da me omekšaš?“

„Zar ti misliš da ćeš mene da omekšaš svojom hladnoćom?“, Matjaž je pribegao apsurd.

„Mislim da si i ovako dovoljno mek“, ipak joj se oteo osmeh.

Matjaža je njen prijatan osmeh ohrabrio, pa je nastavio: „Pa, onda mogu nešto da te pitam.“ Osećao se kao tinejdžer.

„Možeš da probaš“, Brigita je glumila suzdržanost, „osim ako nećeš opet da me pitaš za pirsing.“

„Neću, izvini za prošli put. Shvatio sam da pirsing nije dobra tema za prvi dejt.“

„A ni za drugi“, dopunila ga je Brigita.

„Onda smo se dogovorili?“, obradovao se Matjaž. „Reci kad i gde?“

Brigita je ponovo morala da se nasmeje njegovoj snalžljivosti: „Dobro, nek ti bude. Daću ti mejl, pa ćemo da se dogovorimo.“

„Zašto mi ne daš broj?“

„Broj se daje na trećem dejtu. Naravno, ako je na drugom bilo lepo...“

Matjaž je ponuđenom mrvicom bio sasvim zadovoljan. U društvo se vratio razigran, pa je živahnije učestvovao u razgovorima, ali ipak ne zaboravljajući da povremeno pogleda najlepšu devojkicu u širem okruženju. Nakon dužeg vremena nije imao osećaj da sa Suzanom mora da dočeka izlazak sunca na Metelkovej, pa je posle nekoliko piva otišao kući da spava.

Brigita i on su se nekoliko dana kasnije našli na Prešernovom trgu da bi tamo odlučili gde će dalje. Novembarska sreda uveče

bila je hladna, ali suva. Ona je predložila da odu u *Čajnu kuću* na čaj, ali je Matjaž priznao da mu za suočavanje s njom trebaju malo ozbiljnija sredstva za smirenje nego što je kamilica. Popustio je tek kad mu je pojasnila da u čajdžinici služe i jače napitke, ali je on i sebi i njoj morao da prizna kako stari. Menjanje uobičajenih lokacija u njemu je izazivalo blagi nemir. Na putu do čajdžinice razvio je celu teoriju o tome kako je čoveku teško da nađe svoje društvo, što pak nije ništa u poređenju s tim kako je teško naći idealan lokal. Nije tu u pitanju samo prostor – njih ima vrlo mnogo – već najviše hemija, odnosno činjenica da celo društvo uspostavlja odnos sa konobaricama, koje poznaju sve želje svakog člana kompanije, koje će dozvoliti uvrede od milja i koje neće zameriti ako razigrani krug prijatelja ne ode čim ga u noćnim satima za to zamole. Onda je Brigiti ispričao kako se njegovo društvo jednom našlo pred iskušenjem kada je jedan njegov deo (tačnije, Suzanine drugarice) hteo da *Petkovšek* zameni za nešto novo. Na njihovu inicijativu počeli su da se nalaze u Trnovu*. Tako je pod tom neshvatljivom i netaktičnom prisilom nekoliko puta otišao tamo, iako nikad nije shvatio zašto bi čovek morao da menja navike samo zato što neke devojke i neki momci misle da postoji obećanje nekog većeg događaja na drugom kraju centra grada. Iz istog razloga je prestao da ide i na Trnfest. Tačno je da je tamo izbor mladih devojaka prilično bogat, ali žrtva stajanja u gužvi i guranja u redu za teško osvojivo pivo (o redu za ve-ce da se i ne govori) za njega je s godinama postala prevelika.

Matjaževa ispovest je očigledno ostavila utisak na Brigitu, pa je, kad su stigli do cilja, rekla da je možda ipak bolje da odu do *Petkovšeka* da Matjaž ne bi već na drugom sastanku zaradio dodatne ozlede na otvorenoj rani. Bio joj je zahvalan na tom predlogu – u čajdžinici bi se osećao kao alkoholičar u čajdžinici. I tako su se uz Ljubljanicu uputili nazad ka Matjaževom omiljenom baru.

* Trnovo – deo Ljubljane blizu centra. (Prim. prev.)

Usput je i Brigita razmišljala o svojim omiljenim mestima u gradu. Uveče često svrati u *Maček* nakon produktivnog dana u biblioteci. Tamo odlazi sa društvom koje je upoznala u čitaonici. To je zapravo prilično neinspirativan skup ekonomista i pravnika koji su korisni kad ti, recimo, trebaju preporuke za bizarne klipove na *Jutjubu* ili nove serije. Ali po pitanju filmova njen ukus se već dosta udaljava od njihovog, dok za ostale umetnosti oni ne pokazuju nimalo interesovanja. Uprkos tome što je svesna kako je umetnost upregnuta u kapitalističke tokove i otuđena od radničke klase, ona ipak voli savremene buržoaske romane, kao i slikarske apstrakcije Maljeviča i nekih modernista, kao što su Dišan i Rotko. A uživa i u klasicima – što se tiče književnosti, stalno se vraća Dostojevskom, dok u arhitekturi može da je zadovolji i Robova fontana, a i Plečnikovo Tromostovlje, koje joj se, zajedno sa uzvišenim zanosom pijace, čini prijatnim za šetnju. Da, subotom često ide s drugaricama na pijacu, iako još uvek živi kod roditelja, koji pak prema takvim građanskim obredima nemaju nikakav odnos. Oni su, naime, izuzetno religiozni malograđani iz Murgla*. Ali, dodala je brzo, ne voli da priča o svojoj porodici, koja joj svojim konzervativizmom i glupošću zadaje previše trauma. Izuzetak je samo sestra Sonja, koja je kao „dah svežeg vetra“, samo što se ona sad odselila, živi i radi na drugom kraju Ljubljane, tako da ne može da joj pomogne...

Uz pivo u *Petkovšeku* razgovor je postao opušteniji. Matjaža je interesovalo ko su njeni prijatelji, kad već pravničke i medicinske štrebere iz čitaonice ne svrstava u tu kategoriju. „Jesu to oni odrpanci iz *Respekta*?“

„Kakvi odrpanci? To što se ne oblače u *Hugo Bosu* ne znači da nemaju stila“, pobunila se crvenokosa.

„Dobro, imaju stil, ali stil im je nikakav...“

„I ja se oblačim u tom stilu“, podsetila ga je.

* Murgle – naselje u Ljubljani. (Prim. prev.)